

že veškeré tyto předpoklady platí tam, kde žijí ascendentí a descendentí ve společné domácnosti a že proto jest jim přiznati platnost i v poměru mezi babičkou a vnukem bez rozdílu, spočívá-li pokrevní příbuzenství na zrození manželském nebo nemanželském. Je proto správný výklad slov § 463 tr. zák. »rodiče a děti« ten, že jest jimi podle § 42 obč. zák. rozuměti veškeré příbuzné v pokolení vzestupném a sestupném. Nelze se tudíž přidati k názoru nalézacího soudu, že toto ustanovení občanského zákona nemá a nemůže míti podklad v trestním zákoně, správně v oboru práva trestního místo a platnost, nehledíc ani k tomu, že i trestní, i občanský zákon jsou částmi téhož organického celku (právního řádu), které se navzájem doplňují a jichž proto lze použití navzájem k výkladu jejich ustanovení, nebrání-li tomu jasný smysl a účel ustanovení, o jehož výklad jde. Pravdy jest na názoru, vysloveném rozsudkem soudu první stolice jen tolik, že kruh osob, naznačených slovy »rodiče a děti«, nelze pro dosah § 463 (189) tr. zák. vymeziti ani tak úzce, jak by bylo napovězeno zákonnou definicí v § 42 obč. zák. Platíť hlediska, která byla důvodem onoho výjimečného předpisu, i potud, pokud jde o poměr mezi nevlastním otcem (dědem) nebo nevlastní matkou (bábou) a nevlastními dětmi (vnuky), žijí-li ve společné domácnosti. Zřejmě, by se staly účastnými výsady § 463 (189) tr. zák. i tyto osoby, použil trestní zákon v oněch předpisech slov »rodiče a děti« na místě slov »příbuzní v pokolení vzestupném nebo sestupném« — přimykajících se k doslovu § 42 obč. zák., jichž použil v ustanoveních jiných, jejichž důvodem nejsou hlediska neb alespoň není souhrn hledisek, jež vedla k předpisu § 463 (189) tr. zák., nýbrž hlediska jiná (srovnej zvláště §§ 131, 137, 216 tr. zák.). Při správném výkladu zákona jest tedy řaditi bábu a vnuka do kruhu osob, které jsou v § 463 (189) tr. zák. označeny slovy »rodiče a děti«, takže zakládá souzený skutek — krádež arcíť o sobě zločinné povahy, avšak spáchaná vnukem na bábě, se kterou žil ve společné domácnosti — jen skutkovou podstatu přestupku podle § 463 tr. zák. Uznal-li soud nalézací přes to obžalovaného vinným zločinem podle §§ 171, 173, 174 II. c) tr. zák., uvažoval o souzeném skutku podle zákona, který se při správném jeho výkladu k němu nevztahuje, a bylo rozsudek soudu první stolice zrušiti jako zmatečný z důvodu § 281 čís. 10 tr. ř. Poškozená bába obžalovaného prohlásila výslovně, že nežádá jeho potrestání. Nezáleží na tom, že není bezpečně zjištěno, byla-li sama hlavou rodiny; neboť návrh na potrestání nebyl ani jinou osobou učiněn. Proto bylo, jelikož je stíhání přestupku § 363 tr. zák. vyhrazeno soukromé obžalobě, obžalovaného zprostiti podle § 259 čís. 1 tr. ř. z obžaloby podané veřejným obžalobcem k ní neoprávněným.

Čís. 3693.

Zavinění podnikatele staveb, který, ač věděl, že dráty nízko nad stavbou prochází silný elektrický proud, nedal je odstraniti a v práci pokračoval.

Samostatný podnikatel, který převzal provedení celé práce (přístavby), zodpovídá (§ 335 tr. zák.) i ohledně provádění tesařských

práci; je na něm, by sám i v tomto ohledu učinil všechna opatření, jichž je třeba k ochraně života a zdraví zaměstnaných jím dělníků.

Vyrozumění stavbu provádějícího o povolení stavby není podle zákona vůbec nařízeno (§ 31 staveb. řádu pro Slezsko ze dne 2. června 1883, čís. 26 z. zák.).

Zjištění o příčinné souvislosti je zjištěním skutkovým, jemuž lze čelit jen formálními důvody zmatečnosti; nestalo-li se tak v písemné zmateční stížnosti, je podle § 290 tr. ř. nepřipustné doháněti to teprve při zrušovacím roku.

(Rozh. ze dne 3. prosince 1929, Zm II 65/29.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zavrhl po ústním líčení zmateční stížnosti obžalovaných do rozsudku zemského soudu v Opavě ze dne 19. prosince 1928, jímž byli stěžovatelé uznáni vinnými přečinem proti bezpečnosti života podle § 335 tr. zák.

D ů v o d y:

Zmateční stížnosti obžalovaných namítají shodně podle § 281 čís. 4 tr. ř. porušení práv obhajoby proto, že nebyly připuštěny důkazy nabídnuté o tom, že obžalovaný Karel B. dal rozkaz dělníku Ludvíku P-ovi, by vypnul proud (přerušil spojení), a že do doby, dokud se tak nestane, nemá nikdo na stavbu chodit, což prý věděl a slyšel i Vilém S.; dále o tom, že práci tesařskou na svůj účet a svými dělníky prováděl František P. Onen důkaz měl sloužit k prokázání toho, že obžalovaný Karel B. učinil vše, čeho bylo zapotřebí, by nikdo nebyl na životě ohrožen, a že si S. zavinil smrt sám; tento důkaz měl osvědčiti zavinění P-ovo, jehož dělníkem byl S., jenž k smrti přišel právě při výkonu tesařských prací. Důkazy jsou však zbytečné a právem byly zamítnuty; důkazy o oné okolnosti proto, že obžalovaný Karel B. výslovně přiznal již v přípravném řízení, že začal se stavbou dne 3. září a nedal dráty odstranit ani proud vypnouti a teprve ve čtvrtek 6. září 1928 říkal montérovi P-ovi, by odstranil dráty, a že připustil, že přes to, že věděl, že dráty prochází silný elektrický proud a že dráty jsou tak nízko nad stavbou, že by tam někdo mohl přijít k úrazu, odstranit je nedal a v práci pokračoval. Svědek Ludvík P. ovšem ani onen pozdní rozkaz nepotvrdil, avšak i kdyby jej byl obžalovaný B. dal, nebyl by tím prost zodpovědnosti za nebezpečí z nechráněného silného elektrického vedení, an před splněním rozkazu pokračoval v práci a udržoval tak stav pro pracující dělníky nebezpečný. Nebylo zapotřebí prováděti ani druhý důkaz jednak vzhledem k tomu, že obžalovaný B. jak v přípravném řízení, tak při hlavním přelíčení připustil, že si k provádění tesařských prací zjednal Františka P-u, jednak proto, že, převzav provedení celé přístavby, byl jako samostatný podnikatel zodpovědným i ohledně provádění tesařských prací a bylo tedy na něm, by sám i v tomto ohledu učinil všechna opatření, jichž bylo třeba k ochraně života a zdraví zaměstnaných jím děl-

níků. I kdyby se snad důkazy o zodpovědnosti P-ově prokázala spoluvina P-ova, nemohlo by to ospravedlniti obžalované, jejichž vinou nebezpečný stav v té době již tu byl a ohrožoval všechny, kdož na stavbě byli zaměstnáni, a měl proto býti odstraněn obžalovanými, neboť oni v prvé řadě jako stavbyvedoucí byli zodpovědní za provedení všech přípravných zabezpečovacích prací, mezi něž patřilo i vhodné odstranění nebezpečného elektrického proudu z dosahu všech na stavbě zaměstnaných osob. Na bezvýznamnost okolnosti, zda měl býti vyrozuměn obžalovaný František L. jako podnikatel stavby, dozor nad ní převzavší, o povolení stavby a o schůzi stavební komise, poukázal správně nalézací soud a proto zmateční stížnost tohoto obžalovaného marně brojí proti tomu, že byl zamítnut důkaz nabízený o tom znalcem ing. Emilem P-em. Zanedbání povinností tohoto obžalovaného je v tom, že, ač věděl, že se na stavbě v určitý den s pracemi započne (lhostejno, zda na základě povolení stavebního úřadu po komisi či bez něho) a v pozdější dny že se pracuje na stavbě, za niž převzal zodpovědnost, tam podle své povinnosti vůbec nedohlédl a tím zavinil, že nezařídil nic k odstranění nebezpečného elektrického vedení. Důvod zmatečnosti podle § 281 čís. 4 tr. ř. je tudíž v obou zmatečných stížnostech uplatněn zřejmě neprávem.

Obě zmateční stížnosti podle § 281 čís. 9a) tr. ř. popírají zodpovědnost obžalovaných, svalující ji oním způsobem na Františka P-u, čímž není tento důvod zmatečnosti po zákonu proveden. To platí zejména o zmateční stížnosti obžalovaného B-y, jenž uplatňuje, že, kdyby nabízené důkazy byly provedeny, ukázalo by se, že zodpovědnost stihá jen Františka P-u. Chceť tu stížnost budovati na skutkovém ději, jenž by se teprve provedenými důkazy získal, kdežto zákonu hovící dolíčení hmotněprávního zmatku podle čís. 9a) § 281 tr.ř. lze provésti jen na tom skutkovém podkladě, jenž je v rozsudku zjištěn (§ 288 čís. 3 tr. ř.). Než ani vývody zmateční stížnosti Františka L-a, jimiž popírá svoji zodpovědnost proto, že nebyl vyrozuměn o stavební komisi a o povolení stavby, neodpovídají zákonnému dolíčení dovolávaného zmatku potud, pokud stížnost při nich nevychází ze skutečností zjištěných rozsudkem, že totiž obžalovaný L. převzal provedení stavby a že byl srozuměn s tím, že se započne se stavbou nejdéle do 4. září a že nedbal toho, zda bude stavebním úřadem vyrozuměn o povolení stavby a o schůzi stavební komise. Námitka stížnosti není však ani věcně důvodná. Neboť vyrozumění stavbu provádějícího o povolení stavby není podle zákona vůbec nařízeno (§ 31 stavebního řádu pro Slezsko ze dne 2. června 1883, čís. 26 z. zák.); pokud pak jde o vyrozumění o stavební komisi, neskytá ani rozsudek ani obsah spisů opory pro předpoklad, že stavebnímu úřadu bylo oznámeno neb že aspoň měl vědomost o tom, že obžalovaný B. předal provedení stavby stěžovateli; není proto ani opory pro předpoklad, že stavební úřad porušil předpis § 23 onoho stavebního řádu ve směru stížností uplatňovaném. Nehledíc k tomu musila by stížnost L-ova zůstatí bez úspěchu, i kdyby bylo správným, co tvrdí. Neboť jediná a výlučná okolnost, jež přivedila protiprávní výsledek, záležela v tom, že

L. souhlasil, by se stavbou bylo započato, aniž se byl před skutečným jejím zahájením přesvědčil, zda jsou provedena potřebná opatření ochranná, a že tak neučinil ani za stavby, nekonav nad jejím prováděním vůbec dozor. Jen tím došlo k úrazu a v tom právě spočívá zavinění obžalovaného a s oním opomenutím obžalovaného není v pražádném příčinném vztahu okolnost, zda se obžalovanému dostalo od stavebního úřadu žádaného jím vyrozumění či nikoli. Nebýti oné nedbalosti, nebylo by podle dohadu lidského došlo k nehodě; tím je dána příčinná souvislost mezi opomenutím obžalovaného a neštěstím, kterou bere za prokázanu rozsudek. Popíral-li ji obhájce při veřejném roku, neuvědomil si, že zjištění o příčinné souvislosti je zjištěním rázu skutkového, jemuž lze čeliti jen formálními důvody zmatečnosti; to se nestalo v písemné zmateční stížnosti a doháněti to teprve při veřejném roku je podle § 290 tr. ř. nepřipustné. Pokud dále obhájce dovozoval, že obžalovaný L., nebyv vyrozuměn o stavební komisi a o povolení stavby, nemohl předvídati nebezpečnost svého opomenutí pro právní statky v § 335 tr. zák. chráněné, sluší poukázat k tomu, že okolnost, týkající se vyrozumění nebo nevyrozumění, je v souzeném případě, jak naznačeno, bez jakéhokoliv příčinného vztahu se zjištěným opomenutím obžalovaného a tudíž naprosto nezpůsobilá, by vyloučila předvídatelnost obžalovaného, zvláště an byl spoluobžalovaným B-ou při ujednání smlouvy dne 31. srpna 1928 výslovně na to upozorněn, že se započne se stavbou nejdéle do 4. září t. r. Dílem bezdůvodné, dílem po zákonu neprovedené zmateční stížnosti bylo proto zavrhnouti.

Čís. 3694.

Obecní radní, pověřený usnesením obecního zastupitelstva, by konal v obci službu policejního komisaře, je veřejným úředníkem ve smyslu §§ 101, 153 tr. zák.; jde o výkon jeho povolání, zakročuje-li proti nočním výtržníkům.

(Rozh. ze dne 3. prosince 1929, Zm II 73/29.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací po ústním líčení zmateční stížnost obžalovaného do rozsudku zemského trestního soudu v Brně ze dne 22. ledna 1929, jímž byl stěžovatel uznán vinným zločinem těžkého uškození na těle podle § 153 tr. zák. a přestupkem proti veřejným zařízením a opatřením podle § 312 tr. zák., zavrhl, pokud napadla výrok, jímž byl obžalovaný uznán vinným zločinem těžkého uškození na těle podle § 153 tr. zák. Vyhověl jí, pokud čelila proti výroku, jímž byl obžalovaný uznán vinným přestupkem proti veřejným zařízením a opatřením podle § 312 tr. zák., rozsudek nalézacího soudu v tomto výroku a v důsledku toho i ve výroku o trestu a ve výrocích s tím souvisejících zrušil a věc vrátil soudu první stolice, by o ní v rozsahu zrušení znovu jednal a rozhodl, dbaje při tom nezrušené části rozsudku.